

TIMOTHÉE DE FOMBELLE

VANGO

2. PRINC BREZ KRALJESTVA

Timothée de Fombelle

VANGO

TIMOTHÉE DE FOMBELLE

VANGO

II.
PRINC BREZ KRALJESTVA

Timothée de Fombelle
VANGO
2. del: Princ brez kraljestva

Naslov izvirnika:
VANGO, Un prince sans royaume

© izvirnik: Gallimard Jeunesse, 2011
© za slovensko izdajo: Družina d. o. o., 2015
Izdaja: prva
Prevod: Lucija Rifel
Jezikovni pregled: Vida Frelih
Naslovnica: © Gallimard Jeunesse, 2011
Grafična priprava: Pavle Rot, Družina d. o. o.
Izdala in založila: Družina d. o. o.
Za založbo: Tone Rode
Natis: Tiskano v Sloveniji
Naklada: 800 izvodov
Ljubljana 2015

Vse informacije o knjigah založbe Družina najdete na spletni strani:
www.druzina.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.133.1-93-311.3

FOMBELLE, Timothée de, 1973-

Vango. 2, Princ brez kraljestva / Timothée de Fombelle
; [prevod Lucija Rifel]. - 1. izd. - Ljubljana : Družina, 2015

Prevod dela: Vango. Un prince sans royaume

ISBN 978-961-04-0158-2

278888704

1918. Morje je triletnega Vanga in njegovo varuško Mademoiselle, ki se dela, da o njuni preteklosti nič ne ve, odložilo na obalo Eolskega otočja na Siciliji. Tu je Vango odrastel, v zavetju pred svetom, plezajoč po pečinah v družbi ptičev.

Pri desetih letih je na sosednjem otoku odkril nevidni samostan, ki ga je ustanovil menih Zefiro, da bi zaščitil več deset mož pred diktatorji ali mafijci, ki so jim za petami. Skupnost je Vanga sprejela. Tako se je njegovo življenje razpenjalo med skupnostjo in domačim otokom. Ko pa je Vango po štirih letih Zefiru zaupal, da bi rad postal duhovnik, ga je Zefiro poslal v svet, da bi ga spoznal, preden bi se zavezal posvečenemu življenju.

Leto 1929 je preživel na zrakoplovu Graf Zeppelin ob poveljniku Hugu Eckenerju in srečal mlado dekle Ethel, ki je potovalo skupaj s svojim bratom. Komaj je Vango stopil v svet in kot bi ga lastna usoda ujela, je že zaznal, da ga preganjajo neznane sile, ki želijo njegovo smrt in so ga za dolgo časa ločile od Ethel.

Vango je bil nekaj let pozneje, na dan, ko naj bi pred pariško katedralo postal duhovnik, obsojen zločina, ki ga ni storil. Začelo se je brezumno preganjanje. Številnim zasledovalcem se je pridružil tudi komisar Boulard s svojimi možmi. Tako se je za Vanga začelo ubežniško življenje po vsej Evropi. Raziskoval je svoje korenine in poskušal razvozlati vzroke sovražstva, ki mu je bilo za petami.

Zefiro je zapustil samostan in se šel boriti proti preprodajalcu z orožjem Viktorju Voloju, da bi izpolnil obljubo, ki jo

je dal trem prijateljem pred dvajsetimi leti v strelskem jarku pri Verdunu.

Sredi tega vrtinca je Vango končno izvedel za dramo, ki pojasnjuje njegov prihod na Sicilijo, ko je bil še otrok: trije moški, s Cafarellom na čelu, so ubili starše na ladji, ki je plula sredi morja med otoki. Vango in varuška sta bila rešena. Cafarello je izdal svoja prijatelja, potopil ladjo in izginil z večjim deležem skrivnostnega bogastva, ki je bilo na ladji.

Vango se je spet odpravil na pustolovščino, da bi razkril veliko skrivnost svojega življenja.

VANGO

2. KNJIGA

*Moje srce je kot dragoceni klavir, dvakrat zaklenjeno,
ključ izgubljen.*

Anton Čehov

PRVI DEL

1. ZAČETEK VSEGA

Lakehurst, New Jersey, 1. september 1929

Pravokotnik potlačene pšenice je bila njuna postelja z baldahinom.

Ležala sta drug ob drugem. Pšenično zlato je krasilo štiri posteljne vogale. Pod soncem so se vse naokrog pokončno raztezala neskončna polja. Zrakoplov, ki je dva kilometra stran stal na tleh, je bil videti kot srebrna kapljica, ki je padla na travo.

Ona je imela mogoče dvanajst let, on pa štirinajst. Sledila mu je, tekla je za njim med pšenico, ki se je za njima spet postavila pokonci.

– Pojdi! je kričal.

Ni ji bilo jasno, kam gre Vango.

Zdaj sta bila na tleh, zvita v klobčič, stisnjena drug k drugemu. Jokala je.

– Se skrivaš? Zakaj se je treba skrivati?

Vango je Ethel položil dva prsta na usta.

– Psst ... Tukaj je, zasleduje me.

Še klasje ni šelestelo. Bila je popolna tišina. Vendar je bilo v zraku še vedno čutiti poletje, to intenzivnost, ki bi

jo lahko opisali kot hrup sonca. Vangov pogled je bil brez-umen.

– Povej mi, kaj se dogaja, je zamrmrala.

Suha zemlja je posrkala drobno sled Etheline solze.

– Nikogar ni ... Ne prepoznam te več, Vango. Kaj ti je?

Ethel ga je poznala komaj dvajset dni, a se ji je zdelo, da se je to srečanje zgodilo že na samem začetku vsega in da v svojem življenju sploh ni poznala nikogar drugega.

Dvajset dni. Večnost, ki sta jo preživela skupaj. Ali nista imela časa, da bi prepotovala svet?

Pozabila sta celo na vse druge potnike Grafa Zeppelina, na množice ob pristankih, na časopise po vsem svetu, ki so poročali o pustolovščini velikega zrakoplova, na magnezij bleščečega belega dežja nad njima ...

Doživljala sta, kot bi ves ta čas letela sama. Iz New Yorka v Nemčijo in potem brez pristanka na Japonsko. Po petih dneh izgubljanja po Tokiu so bili v treh dneh nad Tihim oceanom in ob sončnem vzhodu v roju z manjšimi letali preleteli zaliv San Francisca, doživeli ovacije v Los Angelesu in Chicagu ter se končno nastanili v Lakehurstu blizu New Yorka.

Za vse to bi potrebovali najmanj eno življenje. Ali pa mogoče dve združeni življenji?

– Prosim te, je zašepetala. Reci, da te je strah. Lahko ti pomagam.

Razprto roko je spet položil na Ethelina usta. Ravno je slišal, da je nekaj zarožljalo, kot klik pri vstavljanju naboja v strelna orožje.

– Tukaj je.

– Kdo?

Ethel je zdrsnila na hrbet.

Vango ni bil več isti.

Tri tedne pozneje se sploh nista več prepoznala. Bilo je pod newyorškim nebom, prva noč potovanja. Ethel bi se naj-

raje spet znašla na začetku in znova podoživljala trenutek za trenutkom, začeniši s prvimi besedami:

– Nikoli ne govoriš?

Seveda ni rekla nič, takšen je bil njen odgovor na vsakršno vprašanje v zadnjih petih letih. S kozarcem vode v roki se je nagnila skozi okno. Bili so sto metrov nad najvišjimi nebotačniki. Pod njima se je po dolgem iskrila noč. Ni je zanimalo, kdo jo ogovarja.

– Videl sem te s tvojim bratom, je rekel. Nikoli ne spregovoriš besede. Kljub vsemu lepo skrbi zate.

Obrnila se je in tokrat je na sebi začutil njene zelene oči.

Vsi drugi potniki so spali. Šla je iz svoje kabine, da bi spila kozarec vode, zdaj pa je naletela na tega fanta, ki je sedel v temi, v majhni kuhinji zrakoplova. Lupil je krompir. Moral je biti kuharski pomočnik.

Stopila je k vratom, da bi šla iz kuhinje in se vrnila v kabinu. Še zadnjikrat je zaslišala besede:

– Če želiš, sem tukaj. Tukaj bom ostal. Če ne spiš, mi je ime Vango.

Te zadnje nenavadne besede so ustavile zagon v njej. Sama pri sebi si jih je ponavljala.

»In če bi spala, bi mu bilo še vedno ime Vango?« je premišljevala. Proti svoji volji ga je spet pogledala. Videla je, da je krompir olupil, kot bi bil dragocen kamen, v osem popolnih ploskev. Predvsem pa je ugotovila, da je popolnoma drugačen od vsega in vseh, kar je bilo njej znanega. Šla je iz sobe.

Cepelin je bil že daleč od obale. Manhattan je bil le še svetleč spomin na nebu.

Vango je rekel:

– Veš, tudi jaz sem v svojem življenju izgovoril zelo malo besed. Zgovoren postajam zaradi tvoje tišine.

Nasmehnila se je in se tako izdala.

Zato ker, da, čez nekaj minut se je vrnila v kuhinjo. Usedla se je na zaboj, kot da Vanga ne bi videla. Vango si je v neznanem jeziku nekaj tiho brundal.

Ni se več spominjal, o čem vse je govoril, da je zapolnil noč. A govoril je vse do jutra. Mogoče je začel pri krompirju, ki ga je držal med prsti. Krompir, kuhan, pražen, pečen, dušen, ga je navduševal. Včasih ga je celo skuhal v glineni krogli, ki jo je potem kot jajce razbil s kamenjem. Od krompirja je gotovo prešel k jajcem, h kokošim in potem k vsemu, kar se je našlo na kmečkem dvorišču, kar je dišalo iz lonca ali trgovine z začimbami, o vsem, kar je z jesenskimi zvoki padalo s sadnega drevja. Govoril je o eksploziji kostanjev in cvrčanju gob v ponvi. Ona je poslušala. Dal ji je povohati kozarec z vaniljo. In ko se je približala z obrazom, da bi povohala, je zaslišal prvi zvok iz njenih ust. Kot stokanje otroka, ki se v spanju obrne.

V tišini sta se za sekundo celo spogledala. Videti je bila presenečena.

Vango je nadaljeval. Pozneje je opazil, da so se mlademu dekletu zaradi snopka cimeta orosile oči in da je oster vonj kvasa na deski v njej prebudil še nekaj drugega.

Videl je, kako jo je zarezalo.

Popoldne, ko so preleteli petintrideseti poldnevnik, je Ethel spregovorila svojo prvo besedo:

– Kit.

Prav pod njimi je bil beli otok, ki je škropil vodo in ga piloti cepelina niso opazili. Beli otok je postal siv, ko se je dvignil iz pene.

Tej besedi sta sledili besedi »rezina«, »Vango« in še druge te vrste, zvoki, ki so napolnjevali oči in usta. Tako je bilo skoraj dva tedna. Ethel je čutila, da se ji je življenje vrnilo, kot se nam povrne vid. Brat Paul jo je za mizo z drugimi potniki gledal, kako je okrevala. Od smrti staršev še ni slišal njenega globokega glasu.

Toda med potovanjem okoli sveta, tik preden so odleteli iz Japonske, 21. avgusta, je Ethel po Vangovem pogledu zaznala, da je nekaj razpokalo. Kaj se je zgodilo tistega večera?

Ethel se je nenadoma zavedala, da je sanj konec.

Zdaj sta ležala v kletki pšenice in sonca. To jutro bi se morala počutiti blizu drug drugemu, ko sta bila končno sama, oddaljena od drugih. Ampak ko se je Ethel z roko junaško približala Vangovi, je opazila, da se mu roka trese.

– Balon bo vzletel. Moraš iti, je zašepetal Vango.

– Kaj pa ti?

– Pridružil se ti bom.

– S teboj ostanem.

– Pojdi.

Vstala je. Vango jo je zgrabil za roko.

– Skloni se in hodi proti zadnji vrsti pšenice, tam doli. Potem teči do cepelina.

– Kaj je?

Nekaj je zdrsnilo na tla zadaj za Vangom.

Vango je predmet pobral in si ga na hrbtu zataknil za pas. Bil je revolver.

– Zmešalo se ti je, je rekla Ethel.

Vango bi raje videl, da bi se mu res. Raje bi si vse skupaj izmislil. Da nevidni sovražnik, ki ga je v enem tednu poskušal že trikrat ubiti, ne obstaja, in da bi lahko Ethelini lasje pometli te sence, ki prežijo nanj.

Ethel ga je spustila. Nekoliko se je oddaljila in zašepetala:

– Obljubil si mi. Se boš spomnil?

Z zgubljenim pogledom je pritrdil.

Izgubila se je v pšenični goščavi.

Po desetminutni hoji, ko so se ji lasje lepili na lica in oči, je za seboj v daljavi zaslišala dva poka strelnega orožja. Obrnila se je. Pšenično morje je bilo negibno kot na morski

plitvini. Ethel ni več vedela, s katere strani je prihajala in tudi ne, od kod je prihajalo streljanje.

Na drugi strani jo je klical rog zrakoplova. Ethel se je vrtela na mestu, ni se mogla odločiti, kaj naj zdaj stori. Potem je pomislila na Vangov proseči pogled in se odpravila proti cepelinu.

Kuhinjska okna so se zatresla ob glasu poveljnika Eckenerja.

– Kje je Piccolo? Kaj ste storili z njim?

Kuhar Otto Manz je skomignil z rameni in podbradke skril v ovratnik. Obžalujoče je rekel:

– Ob polnoči je bil še tukaj, pripravljaj je omako. Poskusite tole.

Ponudil mu je leseno žlico, s katere se je še kadilo, a jo je Hugo Eckener odrinil.

– Ne sprašujem po omaki! Vprašal sem vas, kje je Vango.

Kuhinja je bila v sprednjem delu zrakoplova. Z velikanškega platna so snemali privezne vrvi. Pripravljali so se na odhod iz Amerike. V trup zrakoplova bi lahko spravili deset takih karavel, kot jih je imel Krištof Kolumb.

Na vratih se je pojavil oficir pilot.

– Manjkata dva potnika.

– Kdo? je zarjul Eckener.

– Moja sestra, je rekel dvajsetletni mladenič, ki je stal za oficirjem.

– To vendar ni počitniška kolonija, moj Bog! To je prvo potovanje po zraku okrog sveta! Eno uro že zamujamo. Kje sta ta dva pobalina?

– Tam! je zavpil kuhar, ki je gledal skozi okno.

Ethel se je prebijala skozi množico, ki se je gnetla okoli balona. Brat Paul je pohitel k oknu. Bila je sama.

– Spustite jo gor! je ukazal poveljnik.

Na balon so jo potegnili za roke, saj pred vhodom ni bilo več stopnic. Na pragu jo je sprejel Paul.

– Kje si bila?

Ethel je potisnila pesti v žep. Pogledala je brata. Na ozkem prehodu se je počutila stabilno. V tem trenutku se je bila sposobna odločiti, da se spet pogrezne v molk, kot se je pred srečanjem z Vangom. Na novi poti bi se lahko znašla popolnoma sama.

Paul je zaslutil, kaj se v dekletu dogaja, gledal jo je kot mačko na krhkem steklu, ki si je ne upamo niti poklicati.

– Na sprehod sem šla, je rekla Ethel.

Zdaj je vskočil Eckener.

– Kaj pa Vango?

– Ne vem, je rekla Ethel. Nisem njegova varuhinja. Ga ni tukaj?

– Ne, ni ga tukaj! je rekel poveljnik. In ga nikoli več ne bo. Odhajamo.

– Saj ne boste odšli brez Vanga? je vprašal kuhar.

– Odpuščen je. Stvar je zaključena. Gremo ...

Eckenerju se je zlomil glas. Ethel je pogledala stran. Povelja so se usmerila v pilotsko kabino. Otto Manz se je sesedel ob steni.

– Vango? Pa saj niste resni?

– Nisem videti resen? je zatulil Eckener z gostimi obrvmi.

Kuhar je, še vedno z leseno žlico v roki, pridušeno rekel:

– Poskusite vsaj njegovo omako ...

Kot da bi okus gomoljke lahko preobrnil usodo. Toda Eckenerja že ni bilo več. Zazvenel je glas Kubisa, vodje strežbe.

– Tamle je!

Ethel je planila na hodnik in stekla v jedilnico. Odrinila je potnike, ki so se nagnetli ob oknu. S pogledom je preiskovala prerijo vojakov in radovednežev.

– Tamle je, je ponovil Kubis pri sosednjem oknu.

Ethel je naposled nekoliko v daljavi zagledala moža, ki je tekkel in na široko krilil z rokami.

– Gospod Antonov je.

Tudi Boris Petrovič Antonov je manjkal.

– Ranjen je.

Koleno je imel povito z ovratno ruto, šepal je.

Tokrat so spet namestili stopnice iz belega lesa, da bi se lažje vkrcal. Zamudnik je pojasnil, da se je oddaljil od balona, ker je hotel slikati, a je stopil v lisičjo luknjo.

S pogledom ni izpustil Ethelinega.

Boris Antonov je imel tanka žičnata očala in voščeno polt. Potoval je z doktorjem Kaklinom, ruskim izobražencem, uradnim poslancem iz Moskve, da bi nadzoroval prelet Sovjetske zveze. Po petnajstih dneh se je Eckener odločil, da se bodo po severni strani ognili Moskvi, kjer jih je več deset tisoč ljudi zaman pričakovalo. Doktor Kaklin je otresal s sibirsko jezo, a vseeno ne dovolj, da bi premaknil Eckenerja.

Kaklin se je zdaj posvetil svojemu tovarišu Antonovu. Kolena s krvavo obvezo še pogledal ni. Polglasno ga je zasul z vprašanji. Kaklin je bil videti zadovoljen z izidom te pustolovščine. Rekel je: »*Da, da, da,*« in uščipnil Borisa v lice, češ da je dober vojak.

Vsi potniki so ob vzletu začutili sunek. To je bil najbolj ganljiv trenutek. Trenutek, v katerem se je zračna ladja odtrgala od kričeče množice in se počasi dvignila v tiho zračno plast.

Stari Eckener je sedel v svojem majhnem lesenem naslanjaču ob desnih oknih pilotske kabine. V modrih očeh je bilo zaznati žalost. Razmišljal je o Vangu, štirinajstletnem fantu, ki je skoraj eno leto preživel z njimi na Grafu Zeppelinu. Zelo hitro je sprevidel, kako izmuzljiva je usoda človeka, ki ga je klical Piccolo. A se ni mogel premagati, da se ne bi navezal nanj. Od vsega začetka se je bal dneva, ko bo Vango izpuhtel.

Eckener je gledal žitna polja. Balon se je že dvignil dvesto metrov. Za seboj je pustil mravljišče hangarjev v Lakehurstu. Bila je samo še pšenica. In ko je pod seboj v rahli meglici, v rumeni širjavi zagledal fanta, ki teče med klasjem, se mu je vrnil nasmeh. To sliko si je shranil skupaj z vsemi drugimi

... Saharo, ki z vrha pečin skače v ocean, kvadrataste vrtove iz Hokaida na Japonskem, polno luno nad črnimi sibirskimi gozdovi. Vsakokrat znova: čudež. Bilo je, kot da bi poleti pozabili na žetev samo zato, da bi se lahko zarisale sledi fanta, ki je tekel pod balonom in se prebijal skozi pšenico.

Ethel je bila v svoji kabini. Slonela je ob oknu in ni izpustila izpred oči pike, ki se je na zemlji pod njo premikala. Roke je imela na steklu. Divji tek modre pike se je pod senco balona počasi izgubljal. Ethel se je z razbijajočim srcem vse bolj nagibala skozi okno, da ga ne bi izgubila izpred oči.

– Vango, je zašepetala.

Medtem je doktor Kaklin na drugi strani stene, v sosednji kabini, spustil iz rok kozarec šampanjca. Kristal je butnil ob rob mizice in se razletel. To je zdramilo njegovega tovariša, Antonova, ki je bil z njim.

– Si res prepričan o vsem tem, kar si mi povedal? je zamrmral Kaklin in poskušal s prsti odpreti okno.

– Zakaj? je vprašal Boris Antonov.

– Nekaj sem te vprašal, je rekel Kaklin, ki je še vedno opazoval zemljo.

Boris je zajeceljal:

– Nisem ... Nisem imel dovolj časa, da bi stopil do trupa. Ampak ...

– Prosim?

– Ampak videl sem ga, da je padel.

– Nisi preveril?

– Cepelin bi vzletel brez mene ...

Modra pika je izginila. Kaklin je stiskal zobe.

– Nesposobnež!

Vango se je izčrpan, izmučen od teka po polju, ustavil. Sklonil se je, položil roke na kolena in komaj dihal. Brnenje motorjev se je oddaljevalo. Vango se je počasi postavil pokonci. Obzorja ni več izpustil izpred oči, dokler se ni spet naselila tišina.